

استادبانک

نمونه سوالات همراه با جواب و

گام به گام کتاب‌های درسی

به طور کامل رایگان در

اپلیکیشن استادبانک

به جمع ده‌ها هزار کاربر اپلیکیشن رایگان استادبانک پیوندید.

[لینک دریافت اپلیکیشن نمونه سوالات استادبانک \(کلیک کنید\)](#)

* برای مشاهده نمونه سوالات دانلود شده به صفحه بعد مراجعه کنید.

۱- وضعیت تاریخ‌نگاری ایرانیان در دوران باستان را بررسی و تحلیل کنید.

« پاسخ »

اگر چه ایرانیان در عصر باستان هم‌چون یونانیان و رومیان در نوشتن کتاب‌های تاریخی موفق نبودند، اما شواهد و قرائن زیادی وجود دارد که ثبت و ضبط وقایع و حوادث مهم، مورد توجه بوده است و دبیران مخصوصی به کار اشتغال داشته‌اند. بنابراین، در ایران باستان، هر چند وضعیت تاریخ‌نگاری مانند یونان و روم مطلوب نبوده و مورخان بزرگی پا به عرصه نگذاشته‌اند، اما به گفته‌ی هرودت، ایرانیان از شعور و آگاهی تاریخی بالایی برخوردار بوده‌اند. شاید یکی از دلایل ضعف تاریخ‌نگاری در آن دوره، این باشد که سنت شفاهی، بسیار مقبول‌تر و پسندیده‌تر از سنت کتابت بوده است.

۲- پنج مورد از منابع غیرنوشته‌ی تاریخ ایران در دوران پیش از اسلام را نام ببرید.

« پاسخ »

این دسته از منابع، شامل تمامی آثار مادی و دست‌ساخته‌هایی می‌شود که از ایرانیان باستان بر جای مانده است. ابزارها، ظروف، اشیاء و بقایای بناهای مختلف مانند کاخ‌ها، آتشکده‌ها، پل‌ها، آب‌بندها، کاروانسراها و... که از روزگار ایران باستان باقی مانده است. منبع دست اول برای پژوهش در آن دوره به حساب می‌آیند. این منابع، حاوی اطلاعات ارزشمندی درباره‌ی وضعیت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی ایران باستان هستند و ابعاد مختلف دانش، فنون، مهارت‌ها و خلاقیت‌های ایرانیان را در این عصر آشکار می‌نمایند.

۳- سه مورد از نتایج و دستاوردهای کاوش‌ها و تحقیقات جدید را درباره‌ی تاریخ ایران در عصر باستان توضیح دهید.

« پاسخ »

سلسله‌های پادشاهی مادی تا ساسانی بهتر و بیش‌تر شناخته‌شوند و امکان تشخیص تاریخ واقعی از افسانه، تا حدودی فراهم آمد. کاوش‌های باستان‌شناسی و پژوهش‌های جدید هم‌چنین نشان داد که چندین هزار سال پیش از مهاجرت اقوام آریایی، ساکنان فلات ایران به یک‌جانشینی و کشاورزی روی آورده و تمدن نسبتاً پیشرفته‌ای را بنیاد نهاده بودند. یکی دیگر از نتایج تحقیقات در قرن گذشته، تقسیم‌بندی جدیدی بود که مورخان از تاریخ در دوره‌ی باستان ارائه کردند.

۴- چه عواملی شناخت تاریخی نسبت به ایران باستان را در دو قرن اخیر متحول کرده است؟

« پاسخ »

در دوره صفویه، تمایل و علاقه اروپاییان برای مسافرت به کشور ما و شناخت تاریخ و فرهنگ آن دوچندان شد. در آن زمان، نویسندگان و محققان اروپایی به واسطه‌ی نوشته‌های هرودت و سایر مورخان یونانی و رومی عهد باستان، اخبار و آگاهی قابل توجهی درباره‌ی سلسله‌ها و شاهان ایران در دوره‌ی باستان در اختیار داشتند. به همین دلیل برخی از جهانگردان اروپایی که در دوران فرمانروایی صفویان به ایران آمدند، با کنجکاوی زیاد در جست‌وجوی بناها و آثار تاریخی دوره‌ی هخامنشی به خصوص در فارس بودند. تعدادی از این جهانگردان اقدام به تهیه‌ی گزارش و تصویر از آثار مذکور کردند. با گسترش روابط سیاسی و اقتصادی ایران و اروپا در دوره‌ی قاجاریه؟؟؟ بیش‌تر به عنوان جهانگرد، بازرگان، سفیر، باستان‌شناس و ... به کشور ما آمدند و روز به روز بر تعداد بازدیدکنندگان خارجی از آثار و مکان‌های تاریخی به خصوص تخت جمشید، پاسارگاد و شوش افزوده شد. بدین گونه، کم کم زمینه برای انجام کاوش‌های باستان‌شناسی در ایران فراهم آمد. یک افسر انگلیسی به نام سرهنری راولینسون موفق به خواندن خط میخی شد و سنگ‌نوشته‌ی داریوش هخامنشی را در بیستون ترجمه کرد. با خوانده شدن خط میخی، علاقه‌ی اروپاییان به فعالیت‌های باستان‌شناسی در ایران بیش‌تر شد و دولت فرانسه اجازه‌ی حفاری و سپس امتیاز انحصاری کاوش‌های باستانی را در سرتاسر ایران به دست آورد. پس از آن بود که باستان‌شناسانی از فرانسه به کشور ما آمدند و در محوطه‌ی باستانی شوش به حفاری و کاوش مشغول شدند. باستان‌شناسان برجسته‌ی ای از کشورهای مختلف مانند ارنست هرتسفلد آلمانی و آرتور یوپ آمریکایی شروع به فعالیت نمودند و دامنه‌ی کاوش‌های باستان‌شناسی وسیع‌تر شد. به تدریج باستان‌شناسان زبده‌ی ایرانی پرورش یافتند و شروع به کار کردند.

۵- ایرانیان تا دویست سال پیش چه درکی از تاریخ دوره‌ی باستان خود داشتند؟

« پاسخ »

آگاهی و درکی که ایرانیان از ادوار کهن تاریخ و تمدن خود داشتند، به مراتب متفاوت از آگاهی و شناختی بود که امروزه وجود دارد. تا آن زمان مورخان ایرانی بر پایه‌ی ترجمه‌ی خدای‌نامه‌های متعلق به دوران ساسانی و نیز داستان‌های شاهنامه‌ی فردوسی، تاریخ ایران در عصر باستان را می‌نوشتند. در واقع نوشته‌های آنان ترکیبی از افسانه و واقعیت بود. این مورخان، تاریخ عصر باستان را به چهار دوره تقسیم می‌کردند. مطالب مربوط به سلسله‌های پیشدادیان و کیانیان آمیخته با افسانه‌های کهن بود. درباره‌ی اشکانیان مطالب بسیار کم و محدود به بعضی اسامی بود. ولی در خصوص ساسانیان اطلاعات و آگاهی تاریخی قابل توجهی وجود داشت.

به هر حال، عموم مورخان تا دویست سال پیش، در میان سلسله‌های حکومتی ایران باستان، تنها از تاریخ ساسانیان اطلاع و شناخت نسبتاً درخور توجهی داشتند و سلسله و شاهان اشکانی را تا حدودی شناختند. اما چندان شناختی از سلسله‌های ایلام، ماد و هخامنشیان نداشتند و پادشاهان بزرگی چون کوروش و داریوش هخامنشی را به درستی نمی‌شناختند. از این‌رو پارسه یا پرسپولیس، پایتخت هخامنشیان را به جمشید، پادشاه افسانه‌ای ایران نسبت می‌دادند و این مکان تاریخی را تخت جمشید می‌نامیدند. آنان هم‌چنین پاسارگاد، پایتخت کوروش را به حضرت سلیمان پیامبر منسوب می‌نمودند و آرامگاه بنیان‌گذار سلسله‌ی هخامنشی را قبر مادر حضرت سلیمان می‌شمردند.

۶- به پنج گروه تقسیم شوید و با راهنمایی دبیر خود، هر گروه پنج منبع دست دوم یکی از دوران‌های زیر را شناسایی و در چند سطر معرفی کنید: الف) دوران پیش از تاریخ ایران (ب) دوران ایلام و ماد (پ) دوران هخامنشیان (ت) دوران اشکانیان (ث) دوران ساسانیان

« پاسخ »

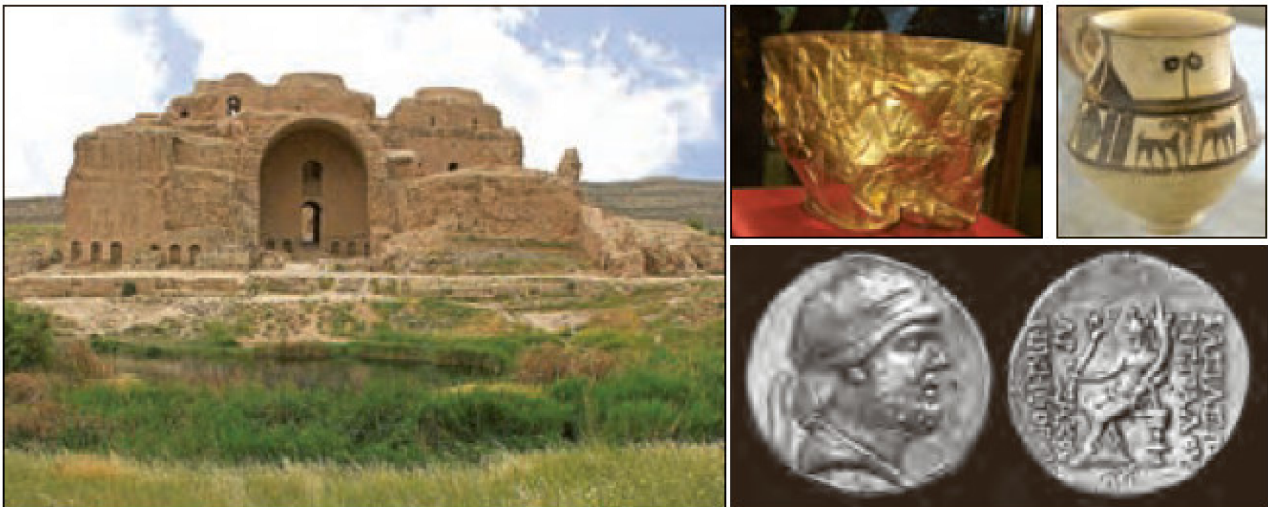
پاسخ به عهده‌ی دانش‌آموز

۷- با توجه به روابطی که میان ایران با یونان و روم در دوران باستان وجود داشته است، استدلال کنید که چرا مورخ و محقق نباید تمام نوشته‌های مورخان یونانی و رومی درباره‌ی ایران را بی‌چون و چرا بپذیرد؟

« پاسخ »

به سبب جنگ‌های پی‌در پی و نزاع و دشمنی به دلیل غرض‌ورزی‌ها موجب تحریف تاریخ می‌شود.

۸- الف) به نظر شما چرا آثار و اشیای متعلق به دوران پیش از تاریخ، نقشی کلیدی در شناخت این دوره دارند؟
ب) به تصویر آثار و بناهای زیر به دقت نگاه کنید و با راهنمایی دبیر خود بگویید این آثار و بناها، حاوی چه اطلاعاتی درباره‌ی گذشته هستند؟
پ) اشیاء و ابزار باستانی چه اطلاعاتی درباره‌ی سازندگان و استفاده‌کنندگان این آثار در اختیار محققان قرار می‌دهند؟

بقایای کاخ اردشیر بابکان - فیروزآباد - استان فارس

نمونه‌ای از آثار سفالی و فلزی دوران باستان

« پاسخ »

الف) در دوران پیش از تاریخ به دلیل عدم اختراع خط، اطلاعات مستند و جامعی موجود نمی‌باشد. به همین دلیل آثار و اشیاء متعلقه آن دوران تنها مستندات و مدارک شناخت دوران پیش از تاریخ می‌باشند.
ب) پاسخ به عهده‌ی دانش‌آموز
پ) آگاهی در رابطه با علوم و فنون گذشته برای ساخت وسایل و نشان‌دهنده‌ی آداب و رسوم و اعتقادات با توجه به نقاشی‌های روی ظروف و نوع نیاز متداول آن دوره می‌باشد.

۹- دو نمودار زیر را باهم مقایسه و تفاوت‌های آن‌ها را بیان کنید.

پیشدادیان	کیانیان	اشکانیان	ساسانیان	
دوران پیش از تاریخ (از حدود ۱ میلیون تا ۵ هزار سال پیش)	دوران تاریخی (از ۵ هزار سال پیش تا کنون)			
	دوران پیش آریایی (۳۰۰۰ ق.م. تا حدود ۷۰۰ ق.م.)		دوران حکومت آریاییان (۷۰۰ ق.م. تا ۶۵۱ ق.م.)	
	ایلام	ماد	هخامنشیان	سلوکیان
			اشکانیان	ساسانیان

« پاسخ »

نمودار اول در کل فقط ۴ دوره برای ایران باستان قائل بود ولی نمودار دوم، دوران تاریخی و پیش از تاریخ را بیان می‌کند و تقسیم‌بندی دوران تاریخی به دو گروه حکومت آریاییان و پیش آریایی نشان می‌دهد که هر یک به گروه‌هایی تقسیم شده‌اند.

۱۰- به پنج گروه تقسیم شوید و با راهنمایی دبیر خود، هر گروه درباره‌ی زندگی‌نامه، آثار و خدمات علمی برجسته‌ی باستان‌شناسان زیر اطلاعاتی را در قالب پاورپوینت گردآوری و به کلاس ارائه کنید:

۱- عزت‌الله نگهبان ۲- عیسی بهنام ۳- علی سامی ۴- یوسف مجیدزاده ۵- صادق ملک‌شهمیرزادی.

« پاسخ »

پاسخ به عهده‌ی دانش‌آموز

۱۱- به پنج گروه تقسیم شوید و هر گروه با استفاده از مجموع قصه‌های شاهنامه، یکی از داستان‌های زیر را خلاصه و آنرا در کلاس گزارش کنید و بگویید هر یک از این داستان‌ها متعلق به کدام یک از دوره‌های نمودار پایین است. ۱- داستان جمشید ۲- داستان ضحاک ماردوش ۳- داستان کاوه‌ی آهنگر ۴- داستان سیاوش ۵- داستان رسم و سهراب

پیشدادیان	کیانیان	اشکانیان	ساسانیان
-----------	---------	----------	----------

« پاسخ »

پاسخ به عهده‌ی دانش‌آموز

- ۱۲- یکی از اقدامات مهم سر هنری راولینسون از افسران انگلیسی، در زمان محمدشاه قاجار کدام است؟
- (۱) بیشترین سنگ‌نوشته‌های دوره هخامنشی را در نقاط مختلف کشف کرد.
 - (۲) سنگ نوشته داریوش هخامنشی را در بیستون ترجمه کرد.
 - (۳) با همکاری ارنست هرتسفلد آلمالی موفق به خواندن خط میخی شد.
 - (۴) به حفاری‌های باستان‌شناختی در شوش پرداخت.

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در زمان محمدشاه قاجار یک افسر انگلیسی به نام سرهنری راولینسون موفق به خواندن خط میخی شد و سنگ نوشته داریوش هخامنشی را در بیستون ترجمه کرد.

- ۱۳- کدام گزینه درباره‌ی الواح گلی که در کاوش‌های تخت جمشید کشف گردیده‌اند، درست است؟
- (۱) به زبان ایلامی نوشته شده‌اند.
 - (۲) اطلاعات سودمندی درباره‌ی اوضاع اقتصادی و اجتماعی دوره‌ی ایلامی ارائه می‌دهند.
 - (۳) همه‌ی این الواح تاکنون خوانده و ترجمه شده‌اند.
 - (۴) تعداد الواح کشف‌شده حدود چهار تا پنج هزار لوح می‌باشد.

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در کاوش‌های تخت جمشید بیش از سی هزار لوح گلی به زبان ایلامی کشف گردیده که تاکنون حدود چهار تا پنج هزار لوح خوانده و ترجمه شده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) این لوح‌ها اطلاعات سودمندی درباره‌ی اوضاع اقتصادی و اجتماعی دوره‌ی هخامنشیان ارائه می‌دهند.

(۳ و ۴) طبق نوشته‌ی بالا بیش از سی هزار لوح کشف گردیده که حدود چهار تا پنج هزار لوح خوانده و ترجمه شده‌اند، پس همه‌ی الواح خوانده و ترجمه نشده‌اند.

- ۱۴- تا پیش از خوانده شدن خط میخی و کاوش‌های باستان‌شناسی، مورخان ایرانی برای نگارش تاریخ ایران باستان از کدام منبع زیر استفاده می‌کردند؟

- (۱) کتیبه‌ها و سنگ‌نوشته‌های شاهان ایران باستان
- (۲) ترجمه‌ی خدای‌نامه‌های متعلق به دوران ساسانی
- (۳) نوشته‌های هرودت و سایر مورخان یونانی و رومی
- (۴) سکه‌های باقی‌مانده از دوره‌ی باستان

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تا حدود دو قرن پیش و قبل از این که خط میخی رمزگشایی و خوانده شود و کاوش‌های باستان‌شناسی آغاز شود، مورخان ایرانی بر پایه‌ی ترجمه‌ی خدای‌نامه‌های متعلق به دوران ساسانی و نیز داستان‌های شاهنامه فردوسی، تاریخ ایران در عهد باستان را می‌نوشتند.

۱۵- از دوره کدام سلسله، تمایل و علاقه اروپائیان برای مسافرت و شناخت تاریخ و فرهنگ کشورمان دو چندان شد؟
(۱) صفویه (۲) پهلوی (۳) قاجاریه (۴) زندیه

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در دوره صفویه، تمایل و علاقه اروپائیان برای مسافرت به کشورما و شناخت تاریخ و فرهنگ آن دو چندان شد. در آن زمان، نویسندگان و محققان اروپایی به واسطه نوشته‌های هرودوت و سایر مورخان یونانی و رومی عهد باستان، اخبار و آگاهی‌های قابل توجهی درباره سلسله‌ها و شاهان ایران در دوران باستان در اختیار داشتند. به همین دلیل برخی از جهانگردان اروپایی در دوران فرمانروایی صفویان به ایران آمدند و در جست‌وجو بناها و آثار تاریخی دوره هخامنشی در فارس بودند.

۱۶- عقیده مورخان و اسطوره‌شناسان در مورد محتوای افسانه‌ها کدام است؟
(۱) با گذشت زمان کمی تغییر کرده‌اند.
(۲) تاریخ بیشتر جوامع کهن، با افسانه همراه نبوده است.
(۳) اغلب خیالی و غیرواقعی هستند.
(۴) براساس واقعیت‌های تاریخی ساخته شده‌اند.

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اسطوره‌شناسان، مورخان و دیگر محققان درباره اینکه محتوای افسانه‌ها به‌طور کلی غیرواقعی است یا نه، اتفاق نظر ندارند. بیشتر آنان بر این عقیده هستند که افسانه‌ها براساس واقعیت‌های تاریخی ساخته شده‌اند، اما با گذشت زمان تغییر کرده و به شکل افسانه و اسطوره درآمده‌اند.

۱۷- کدام گزینه، از نتایج کاوش‌های باستان‌شناسی و تحقیقات جدید درباره تاریخ ایران باستان است؟
(۱) روابط سیاسی و اقتصادی ایران و اروپا گسترش یافت.
(۲) امکان تشخیص واقعی از تاریخ افسانه‌ای کاملاً فراهم شد.
(۳) مورخان تقسیم‌بندی جدیدی از دوره‌ی پیش از تاریخ ایران ارائه کردند.
(۴) چندین هزار سال پیش از مهاجرت اقوام آریایی، ساکنان فلات ایران به یک‌جانشینی و کشاورزی روی آورده بودند.

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کاوش‌های باستان‌شناسی و پژوهش‌های جدید نشان داد که چندین هزار سال پیش از مهاجرت اقوام آریایی، ساکنان فلات ایران به یک‌جانشینی و کشاورزی روی آورده و تمدن نسبتاً پیشرفته‌ای را بنیان نهاده بودند. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) در نتیجه‌ی این کاوش‌ها، امکان تشخیص واقعی از افسانه، تا حدودی فراهم آمد.
(۳) یکی دیگر از نتایج تحقیقات دو قرن گذشته، تقسیم‌بندی جدیدی بود که مورخان از تاریخ ایران در دوره‌ی باستان ارائه کردند.

نکته: واژه‌ی «کاملاً» در گزینه‌ی ۲ و عبارت «پیش از تاریخ» در گزینه‌ی ۳ نادرست‌اند.

۱۸- در زمان کدام شاه قاجار و با ترجمه‌ی کدام‌یک از کتیبه‌های ایران باستان، خط میخی رمزگشایی شد؟

- (۱) محمدشاه - سنگ‌نوشته‌ی داریوش هخامنشی در بیستون
- (۲) ناصرالدین‌شاه - سنگ‌نوشته‌ی شاپور یکم ساسانی در کعبه‌ی زرتشت
- (۳) ناصرالدین‌شاه - یکی از الواح ایلامی تخت‌جمشید
- (۴) محمدشاه - سنگ‌نوشته‌ی داریوش یکم هخامنشی در شوش

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در زمان محمدشاه قاجار یک افسر انگلیسی به نام سِر هنری راولینسون موفق به خواندن خط میخی شد و سنگ‌نوشته‌ی داریوش هخامنشی را در بیستون ترجمه کرد.

۱۹- کدام گزینه، درباره‌ی «خدای‌نامه‌ها» درست است؟

- (۱) تنها کتاب‌های باقی‌مانده از دوره‌ی اشکانی محسوب می‌شوند.
- (۲) در واقع تاریخ عمومی سرزمین و مردم ایران از مهاجرت آریاییان تا اواخر حکومت ساسانی بودند.
- (۳) مورخانی مانند طبری و دینوری، خدای‌نامه‌ها را به زبان عربی ترجمه کردند.
- (۴) متن اصلی خدای‌نامه‌ها و ترجمه‌ی عربی آن‌ها از بین رفته و چیزی از آن‌ها باقی نمانده است.

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. متن اصلی خدای‌نامه‌ها و ترجمه‌ی عربی آن‌ها از بین رفته و چیزی از آن‌ها باقی نمانده است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) خدای‌نامه‌ها از مهم‌ترین نوشته‌های تاریخی دوره‌ی ساسانی به شمار می‌روند.
- (۲) خدای‌نامه‌ها در واقع تاریخ عمومی سرزمین و مردم ایران از آغاز آفرینش تا اواخر حکومت ساسانی بودند.
- (۳) در قرون نخستین هجری، مورخان مسلمان ایران مانند طبری، دینوری و ... با استفاده از ترجمه‌ای که از خدای‌نامه‌ها به عربی شده بود، اقدام به نگارش تاریخ ایران باستان کردند؛ بنابراین خود آنان خدای‌نامه‌ها را به عربی ترجمه نکرده‌اند.

۲۰- در «تورات»، کتاب دینی یهودیان، درباره‌ی کدام سلسله‌ی ایران باستان مطالبی وجود دارد؟

- (۱) ساسانیان
- (۲) ماد
- (۳) هخامنشیان
- (۴) اشکانیان

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

در «تورات»، کتاب دینی یهودیان، مطالبی درباره‌ی هخامنشیان و به خصوص کورش بزرگ وجود دارد.

۲۱- در ارتباط با استفاده مورخان مسلمان از خدای‌نامه‌ها کدام گزینه صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) در قرون نخستین هجری مورخان مسلمان مانند طبری و دینوری از ترجمه‌ی عربی خدای‌نامه‌ها برای نگارش تاریخ ایران باستان استفاده کردند.
- (۲) نوشته‌های مورخان مسلمان تا امروز منبع اصلی مطالعه و شناخت تاریخ ایران باستان به حساب می‌آید.
- (۳) متن اصلی خدای‌نامه‌ها و ترجمه‌ی عربی آن‌ها از بین رفته است.
- (۴) نوشته‌های مورخان مسلمان و محتوای خدای‌نامه‌ها آمیخته با افسانه‌ها و قصه‌های کهن راجع به دوره‌ی ساسانی می‌باشد که با واقعیات تاریخی انطباق دارد.

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نوشته‌های مورخان مسلمان تا دویست سال پیش هم‌چنان منبع اصلی مطالعه و شناخت تاریخ ایران باستان به حساب می‌آمد.

۲۲- از مهم‌ترین نوشته‌های تاریخی دوره‌ی ساسانی به شمار می‌روند و تاریخ عمومی است.

- (۱) سنگ‌نوشته‌ها - سرزمین ایران در دوره‌ی حکومت ساسانی
- (۲) خدای‌نامه‌ها - سرزمین و مردم ایران از آغاز آفرینش تا اواخر حکومت ساسانی
- (۳) کتاب‌های تاریخی و ادبی - از آغاز حکومت ساسانی تا اواخر آن
- (۴) لوح‌های گلی - اقتصادی اجتماعی و جنگ‌های ساسانیان

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۲۳- سنگ‌نوشته در کعبه‌ی زرتشت در که شرح جنگ‌های این پادشاه با رومیان را بازگو می‌کند.

- (۱) خشایارشا - شهروان
- (۲) شاپور یکم - نقش رستم
- (۳) بیستون - تخت جمشید
- (۴) داریوش یکم - تخت جمشید

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۲۴- در کاوش‌های تخت جمشید بیش از سی هزار به زبان کشف شده که اطلاعات سودمندی درباره‌ی دوره‌ی ارائه می‌دهند.

- (۱) سنگ‌نوشته - فارسی - اوضاع اقتصادی و اجتماعی - اشکانیان
- (۲) سنگ‌نوشته - ایلامی - جنگ‌های ایران و روم - هخامنشیان
- (۳) لوح گلی - فارسی دری - جنگ‌های ایران و یونان - ساسانیان
- (۴) لوح گلی - ایلامی - اوضاع اقتصادی و اجتماعی و تشکیلات اداری - هخامنشیان

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۲۵- پنج ستون از سنگ‌نوشته‌های که گزارشی تاریخی است به شرح وقایع دوران اختصاص دارد.

- (۱) بیستون - آغازین فرمانروایی داریوش بزرگ و سرکوب شورش‌ها
- (۲) خشایار هخامنشی - فرمانروایی خشایار شاه هخامنشی
- (۳) شاپور یکم - جنگ‌های ایران و روم
- (۴) بیستون - جنگ‌های ایران و یونان

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۲۶- مهم‌ترین منابع نوشتاری ایرانی در دوره‌ی هخامنشیان هستند.

- (۱) سنگ‌نوشته‌ها - کتاب‌های تاریخی و دینی
- (۲) سنگ‌نوشته‌ها - لوح‌های گلی
- (۳) خدای‌نامه‌ها - کتاب‌های تاریخی و جغرافیایی
- (۴) لوح‌های گلی - خدای‌نامه‌ها

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۲۷- در ارتباط با منابع نوشتاری مورخان ایرانی در عصر باستان صحیح و غلط بودن گزینه‌ها را مشخص کنید.

- الف- ایرانیان در عصر باستان هم‌چون رومیان و یونانیان در نوشتن کتاب‌های تاریخی موفق بودند.
 - ب- در ایران باستان ثبت و ضبط وقایع و حوادث مهم، مورد توجه بوده است.
 - ج- به گفته‌ی هرودت ایرانیان از شعور و آگاهی تاریخی بالایی برخوردار نبوده‌اند.
 - د- یکی از دلایل ضعف تاریخ‌نگاری در این دوره، مقبول بودن سنت شفاهی نسبت به سنت کتابت بوده است.
- (۱) غ. غ. ص. ص (۲) ص. ص. غ. غ (۳) ص. غ. ص. غ (۴) غ. غ. ص. ص

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۲۸- مورخ به عنوان مزدور در جنگ میان کوروش کوچک و شرکت داشت که شرح این جنگ را در

یکی از آثارش نوشته است. عنوان کتاب دیگر او است.

- (۱) هزیود - یونانی - یونانیان - اردشیرنامه
- (۲) پلوتارک - یونانی - رومیان - کوروش‌نامه
- (۳) گزنفون - یونانی - اردشیر دوم هخامنشی - کوروش‌نامه
- (۴) پروکوبیوس - رومی - اردشیر اول هخامنشی - اردشیرنامه

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۲۹- در ارتباط با منابع نوشتاری تاریخ باستان، کدام مورد صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) برجسته‌ترین منابع نوشتاری این دوره عبارتند از: سنگ‌نوشته‌ها، گل‌نوشته‌ها، سال‌نامه‌ها.
- (۲) برجسته‌ترین کتاب‌های این دوره عبارتند از کتاب‌های تاریخی و ادبی
- (۳) عمده‌ی منابع نوشتاری غیرایرانی را کتاب‌های مورخان یونانی و رومی تشکیل می‌دهند.
- (۴) در تورات کتاب دینی یهودیان مطالبی درباره‌ی هخامنشیان و کورش بزرگ وجود دارد.

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. برجسته‌ترین کتاب‌های مربوط به منابع نوشتاری دوران باستان عبارتند از کتاب‌های تاریخی، ادبی، دینی و جغرافیایی

۳۰- کدام یک از گزینه‌های زیر از منابع غیر نوشتاری تاریخ نمی‌باشد؟

- (۱) ظروف، ابزار، کاخ‌ها
- (۲) پل‌ها، آب‌بندها، بقایای بناها
- (۳) اشیاء، سالنامه‌ها، آب‌بندها
- (۴) ابزار، کاروان‌سراها، ظروف

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سالنامه‌ها از منابع نوشتاری تاریخ باستان می‌باشند.

۳۱- دوران حکومت آریاییان از تا طول کشید و سلسله‌های و و و به ترتیب حکومت کردند.

- (۱) ۳۰۰۰ ق. م - ۷۰۰ ق. م - ماد - سلوکیان - هخامنشیان - اشکانیان - ساسانیان
- (۲) ۳۵۰۰ ق. م - ۶۰۰ ق. م - هخامنشیان - سلوکیان - ساسانیان - اشکانیان - ماد
- (۳) ۶۰۰۰ ق. م - ۲۰۰۰ ق. م - ماد - هخامنشیان - اشکانیان - سلوکیان - ساسانیان
- (۴) ۷۰۰ ق. م - ۶۵۱ م - ماد - هخامنشیان - سلوکیان - اشکانیان - ساسانیان

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. خط زمان - نمودار ص ۶۵

۳۲- کدام یک از افراد زیر از باستان‌شناسان برجسته و سرشناس ایرانی نیستند؟

- (۱) عزت الله نگهبان
- (۲) عیسی بهنام
- (۳) احمد کسروی
- (۴) صادق ملک شهمیرزادی

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. احمد کسروی یک مورخ است.

۳۳- در رابطه با اجازهی حفاری باستان‌شناسی در ایران، به سوالات پاسخ دهید:
الف- با خوانده شدن خط میخی دولت اجازهی حفاری و امتیاز انحصاری کاوش‌های باستانی را در ایران به دست آورد.

ب- در سال کاوش‌های باستان‌شناسی از انحصار خارج شد.
ج- باستان‌شناسان برجسته‌ای از کشورهای مختلف مانند و شروع به فعالیت نمودند.

- (۱) الف: آلمان - ب: ۱۳۰۶ - آلمان - ج: هرتسفلد آلمانی - فورناچاری ایتالیایی
(۲) الف: فرانسه - ب: ۱۳۰۶ - فرانسه - ج: هرتسفلد آلمانی - آرتور پوپ آمریکایی
(۳) الف: آمریکا - ب: ۱۳۰۸ - آمریکا - ج: لورنسو کنستانتین انگلیسی - کازنوا ایتالیایی
(۴) الف: انگلیس - ب: ۱۳۱۰ - انگلیس - ج: سرهنری راولینسون انگلیسی - کمپفر آلمانی

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۳۴- در زمان یک افسر انگلیسی به نام موفق به خواندن خط میخی شد و سنگ‌نوشته‌ی را در بیستون ترجمه کرد.

- (۱) شاه عباس صفوی - سرهنری راولینسون - کوروش
(۲) محمد شاه قاجار - سرهنری راولینسون - داریوش
(۳) محمدرضا شاه پهلوی - کمپفر - انوشیروان
(۴) فتحعلی شاه قاجار - هرتسفلد آلمانی - داریوش

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۳۵- چه کسی خطوط سنگ‌نوشته‌های هخامنشی در تخت جمشید را به میخ تشبیه کرد و آن‌ها را خط میخی نامید؟

- (۱) کمپفر جهانگرد آلمانی
(۲) هرتسفلد باستان‌شناس آلمانی
(۳) پلوتارک مورخ یونانی
(۴) هرودت مورخ یونانی

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۳۶- نویسندگان و مورخان اروپایی که در دوره‌ی به ایران آمدند به واسطه‌ی نوشته‌ی اخبار قابل توجهی درباره‌ی تاریخ ایران باستان در اختیار داشتند.

- (۱) پهلوی - هرودت
(۲) صفویه - هزیود
(۳) صفویه - هرودت
(۴) قاجاریه - پلوتارک

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۳۷- در کدام دوره‌ی تاریخ ایران، علاقه‌ی اروپائیان برای مسافرت به ایران و شناخت تاریخ و فرهنگ آن دوچندان شد؟
(۱) صفویه (۲) قاجاریه (۳) پهلوی (۴) سامانیان

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۳۸- در ارتباط با شناخت مورخان تا دویست سال پیش، از سلسله هخامنشیان، کدام مورد را صحیح نمی‌دانید؟
(۱) مورخان چندان شناختی از سلسله‌های ایلام، ماد و هخامنشیان نداشتند.
(۲) پارسه یا پرسپولیس پایتخت هخامنشیان را به جمشید پادشاه افسانه‌ای ایران نسبت می‌دادند.
(۳) پاسارگاد، پایتخت کورش را به حضرت سلیمان پیامبر منسوب می‌نمودند.
(۴) آرامگاه بنیان‌گذار سلسله هخامنشی را قبر جمشید پادشاه افسانه‌ای ایران می‌شمردند.

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. آرامگاه بنیان‌گذار سلسله‌ی هخامنشی را قبر مادر حضرت سلیمان می‌شمردند.

۳۹- تا دویست سال پیش مورخان تنها از تاریخ اطلاع و شناخت در خور توجهی داشتند و سلسله شاهان را تا حدودی می‌شناختند اما چندان شناختی از سلسله‌های نداشتند.

(۱) اشکانیان - هخامنشیان - ساسانیان
(۲) ساسانیان - اشکانیان - ایلام، ماد و هخامنشیان
(۳) هخامنشیان - ساسانیان - اشکانیان
(۴) ایلام، ماد و هخامنشیان - اشکانیان - ساسانیان

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۴۰- تا حدود دو قرن پیش مورخان، تاریخ عصر باستان ایران را به چهار دوره تقسیم می‌کردند نمودار خط‌زمان این دوره را به ترتیب مشخص کنید.

(۱) پیشدادیان - کیانیان - اشکانیان - ساسانیان
(۲) پیشدادیان - هخامنشیان - اشکانیان - ساسانیان
(۳) کیانیان - اشکانیان - ساسانیان - هخامنشیان
(۴) پیشدادیان - کیانیان - ساسانیان - اشکانیان

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۴۱- در رابطه‌ی تاریخ و افسانه، کدام مورد صحیح نمی‌باشد؟

- ۱) امروزه سلسله‌های پیشدادیان و کیانیان به عنوان دوران افسانه‌ای (اساطیری) تاریخ ایران شناخته می‌شوند.
- ۲) تاریخ ایران زمین با افسانه و اسطوره آغاز می‌شود.
- ۳) اسطوره‌شناسان و مورخان در مورد این که اسطوره‌ها و افسانه‌ها به کلی غیرواقعی هستند اتفاق نظر دارند.
- ۴) بیش‌تر مورخان و اسطوره‌شناسان بر این عقیده هستند که افسانه‌ها بر اساس واقعیت‌های تاریخی ساخته شده‌اند.

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اسطوره‌شناسان و مورخان و دیگر محققان درباره‌ی این که محتوای افسانه‌ها به کلی غیرواقعی هستند یا نه، اتفاق نظر ندارند.

۴۲- تا دو قرن پیش آگاهی و درکی که ایرانیان از ادوار کهن و تاریخ و تمدن خود داشتند، چگونه بود؟

- ۱) نوشته مورخان ترکیبی از افسانه و اسطوره بود.
- ۲) مورخان تاریخ عصر باستان را به چهار دوره‌ی پیشدادیان، هخامنشیان، اشکانیان و ساسانیان تقسیم می‌کردند.
- ۳) مورخان ایرانی بر پایه‌ی ترجمه‌ی خدای‌نامه‌های متعلق به دوران ساسانی و داستان‌های شاهنامه‌ی فردوسی، تاریخ ایران در عهد باستان را می‌نوشتند.
- ۴) مطالب مربوط به سلسله‌ی اشکانیان و ساسانیان آمیخته با افسانه‌های کهن بود.

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۴۳- آگاهی تاریخی عموم مورخان تا دویست سال قبل نسبت به سلسله‌ی هخامنشیان چگونه بود؟

- ۱) شناخت چندانی از این سلسله و پادشاهانش نداشتند.
- ۲) فقط پادشاهان مشهوری مانند کوروش یا داریوش را می‌شناختند.
- ۳) درباره‌ی این سلسله، مطالب بسیار کم بود و فقط به بعضی نام‌ها اشاره شده است.
- ۴) در خصوص این سلسله آگاهی‌های تاریخی قابل توجهی وجود داشت.

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عموم مورخان تا دویست سال پیش، در میان سلسله‌های حکومتی ایران باستان، تنها از تاریخ ساسانیان اطلاع و شناخت نسبتاً درخور توجهی داشتند و سلسله و شاهان اشکانی را تا حدودی می‌شناختند، اما چندان شناختی از سلسله‌های ایلام، ماد و هخامنشیان نداشتند و پادشاهان بزرگی چون کوروش و داریوش هخامنشی را به درستی نمی‌شناختند.

۴۴- با ترجمه‌ی کدام یک از کتیبه‌های ایران باستان، خط میخی رمزگشایی شد؟

- ۱) سنگ‌نوشته‌ی داریوش هخامنشی در بیستون
- ۲) سنگ‌نوشته‌ی شاپور یکم ساسانی در کعبه‌ی زرتشت
- ۳) یکی از الواح ایلامی تخت‌جمشید
- ۴) سنگ‌نوشته‌ی داریوش یکم هخامنشی در شوش

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در زمان محمدرضا قاجار یک افسر انگلیسی به نام سر هنری راولینسون موفق به خواندن خط میخی شد و سنگ‌نوشته‌ی داریوش هخامنشی را در بیستون ترجمه کرد.

۴۵- کدام دولت اروپایی برای نخستین بار، امتیاز انحصاری کاوش های باستانی را در سرتاسر ایران به دست آورد؟
(۱) انگلستان (۲) آلمان (۳) اتریش (۴) فرانسه

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با خوانده شدن خط میخی، علاقه‌ی اروپاییان به فعالیت‌های باستان‌شناسی در ایران بیش‌تر شد و دولت فرانسه اجازه‌ی حفاری و سپس امتیاز انحصاری کاوش‌های باستانی را در سرتاسر ایران به دست آورد.

۴۶- در ارتباط با «منابع تحقیق تاریخ ایران در دوران باستان»، کدام‌یک از گزاره‌های زیر صحیح است؟

- (۱) ایرانیان در عصر باستان برخلاف یونانیان و رومیان در نوشتن کتاب‌های تاریخی موفق بودند.
- (۲) منابع غیرنوشتاری شامل تمامی آثار مادی و دست‌ساخته‌هایی می‌شود که از ایرانیان برجای مانده است.
- (۳) لوح‌های کشف شده در کاوش‌های نقش رستم، اطلاعات سودمندی درباره‌ی اوضاع اقتصادی و اجتماعی و تشکیلات اداری دوره‌ی هخامنشیان ارائه می‌دهند.
- (۴) عمده‌ی منابع نوشتاری غیرایرانی را کتاب‌های مورخان یونانی و مصری تشکیل می‌دهند.

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۱: «(۱) ایرانیان عصر باستان همانند یونانیان و رومیان در نوشتن کتاب‌های تاریخی موفق نبودند.
- گزینه ۳: «(۳) لوح‌های کشف شده در کاوش‌های تخت جمشید، اطلاعات سودمندی درباره‌ی اوضاع اقتصادی و اجتماعی و تشکیلات اداری دوره‌ی هخامنشیان ادامه می‌دهند.
- گزینه ۴: «(۴) عمده‌ی منابع نوشتاری غیرایرانی را کتاب‌های مورخان یونانی و رومی تشکیل می‌دهند.

۴۷- هزاران لوحه‌ی کشف شده، کدام دولت باستانی به خط و زبان ایلامی است؟

- (۱) ایلام (۲) مادی (۳) هخامنشی (۴) اشکانی

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تقریباً تمامی هزاران لوح گلی کشف شده از تخت جمشید، به خط و زبان ایلامی است.

۴۸- نویسندگان و محققان اروپایی در دوره صفویه، از چه طریقی اخبار و آگاهی قابل توجهی درباره‌ی سلسله‌ها و شاهان ایران در دوره‌ی باستان در اختیار داشتند؟

- (۱) ترجمه‌ی شاهنامه‌ی فردوسی به زبان‌های اروپایی
- (۲) خوانده شدن خط‌های باستانی و کاوش‌های باستان‌شناسی
- (۳) نوشته‌های هرودت و سایر مورخان یونانی و رومی عهد باستان
- (۴) تحقیقات گسترده‌ی باستان‌شناسان و مورخان ایرانی عصر صفوی درباره‌ی تاریخ ایران باستان

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در دوره‌ی صفویه تمایل و علاقه‌ی اروپاییان برای مسافرت به کشور ما و شناخت تاریخ و فرهنگ آن دوچندان شد. در آن زمان، نویسندگان و محققان اروپایی به واسطه‌ی نوشته‌های هرودت و سایر مورخان یونانی و رومی عهد باستان، اخبار و آگاهی قابل توجهی درباره‌ی سلسله‌ها و شاهان ایران در دوره‌ی باستان در اختیار داشتند.

۴۹- پیش از این که خط میخی خوانده شود و کاوش‌های باستان‌شناسی آغاز گردد، کدام گزینه از منابع مورخان ایرانی برای نوشتن تاریخ ایران در عهد باستان بوده است؟

- (۱) گزارش‌های مورخان درباره‌ی هخامنشیان و اشکانیان
- (۲) ترجمه‌ی خدای‌نامه‌های متعلق به دوران ساسانی
- (۳) نوشته‌های هرودت و سایر مورخان یونانی و رومی عهد باستان
- (۴) کتیبه‌ها و سنگ‌نوشته‌های شاهان ایران باستان

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تا حدود دو قرن پیش و قبل از این که خط میخی خوانده شود و کاوش‌های باستان‌شناسی آغاز گردد، آگاهی و درکی که ایرانیان از ادوار کهن تاریخ و تمدن خود داشتند، به مراتب متفاوت از آگاهی و شناختی بود که امروزه وجود دارد. تا آن زمان مورخان ایرانی بر پایه‌ی ترجمه‌ی خدای‌نامه‌های متعلق به دوران ساسانی و نیز داستان‌های شاهنامه‌ی فردوسی، تاریخ ایران در عهد باستان را می‌نوشتند.

۵۰- بر پایه تحقیقات پژوهشگران، بنیان‌گذار نخستین دولت آریایی در ایران، کدام است؟
(۱) ایلامی‌ها (۲) هخامنشیان (۳) مادها (۴) اشکانیان

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ایرانیان از دوران باستان تا دو قرن پیش، پیشدادیان و کیانیان را به ترتیب نخستین و دومین سلسله پادشاهی می‌دانستند که پیش از اشکانیان و ساسانیان بر ایران حکومت کرده بودند و اطلاعاتی از مادی‌ها و هخامنشیان نداشتند. تحقیقات تاریخی که در دو قرن اخیر انجام گرفته، آگاهی شناخت به تاریخ دوران باستان را متحول کرده است، بر پایه‌ی این تحقیقات، مادی‌ها بنیان‌گذار نخستین حکومت آریایی در ایران شناخته می‌شوند.

- ۵۱- عقیده و نظر بیش‌تر اسطوره‌شناسان و مورخان، در مورد محتوای افسانه‌ها، کدام است؟
- (۱) بر اساس واقعیت‌های غیرتاریخی شکل گرفته و ترکیب از افسانه و واقعیت است.
 - (۲) آنان بر این عقیده هستند که افسانه‌ها براساس واقعیت تاریخی ساخته شده‌اند.
 - (۳) تاریخ اقوام و جوامع کهن را به اساطیری قبول دارند.
 - (۴) به تغییر افسانه‌ها و اسطوره‌ها اعتقادی ندارند.

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. امروز سلسله‌های پیشدادیان و کیانیان به عنوان دوران افسانه‌ای (اساطیری) تاریخ شناخته می‌شوند. اسطوره‌شناسان، مورخان درباره‌ی این‌که افسانه‌ها به کلی غیرواقعی است یا نه، اتفاق نظر ندارند. بیش‌تر آنان بر این عقیده هستند که افسانه‌ها براساس واقعیت‌های تاریخی ساخته شده‌اند، اما با گذشت زمان تغییر کرده و به شکل افسانه و اسطوره درآمده‌اند.

- ۵۲- پس از کدام مورد، علاقه‌ی اروپاییان به فعالیت باستان‌شناسی در ایران بیش‌تر شد؟
- (۱) گسترش روابط سیاسی و اقتصادی با اروپا در دوره‌ی قاجاریه
 - (۲) کشف سنگ‌نوشته‌ها و گِل‌نوشته در نقاط مختلف ایران
 - (۳) خارج شدن کاوش‌های باستان‌شناسی ایران از انحصار فرانسویان
 - (۴) خوانده شدن سنگ‌نوشته‌ی داریوش در بیستون

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در زمان محمدشاه قاجار یک افسر انگلیسی به نام سرهنری راولینسون موفق به خواندن خط میخی شد و سنگ‌نوشته‌های داریوش هخامنشی را در بیستون ترجمه کرد. با خوانده شدن خط میخی، علاقه‌ی اروپاییان به فعالیت‌های باستان‌شناسی در ایران بیش‌تر شد و دولت فرانسه اجازه‌ی حفاری و سپس امتیاز انحصاری کاوش‌های باستانی را در سراسر ایران به دست آورد. فرانسوی‌ها در محوطه‌ی باستانی شوش به حفاری و کاوش مشغول شدند.

- ۵۳- در تورات، کتاب دینی یهودیان مطالبی درباره‌ی، کدام سلسله باستانی در ایران وجود دارد؟
- (۱) اشکانیان (۲) ایلامیان (۳) هخامنشیان (۴) ساسانیان

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. منظور از منابع نوشتاری، تمامی نوشته‌هایی است که درباره‌ی رویدادهای تاریخی ایران در عهد باستان نگارش یافته‌اند و یا این‌که می‌توان از آن‌ها اطلاعات و شواهد تاریخی به دست آورد. برجسته‌ترین منابع نوشتاری این دوره عبارتند از سنگ‌نوشته‌ها، گِل‌نوشته‌ها و سالنامه‌ها ... در تورات، کتاب دینی یهودیان نیز مطالبی درباره‌ی هخامنشیان و به خصوص کورش بزرگ وجود دارد.

۵۴- یکی از دلایل ضعف تاریخ‌نگاری ایرانیان در عصر باستان، که مانند یونانیان و رومیان در نوشتن کتاب‌های تاریخی موفق نبوده‌اند، کدام است؟

- (۱) ثبت و ضبط وقایع و حوادث مهم مورد توجه نبوده است.
- (۲) سنت شفاهی، بسیار مقبول‌تر و پسندیده‌تر از سنت کتابت بوده است.
- (۳) حاکمان وقت، توجهی به ثبت و ضبط وقایع نداشتند.
- (۴) مورخان بسیار اندک بودند، ولی از شعور و آگاهی تاریخی بالایی برخوردار بودند.

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اگر چه ایرانیان در عصر باستان هم‌چون یونانیان و رومیان در نوشتن کتاب‌های تاریخی موفق نبودند، اما شواهد و قرائن زیادی وجود دارد که ثبت و ضبط وقایع و حوادث مهم، مورد توجه بوده است و دبیران مخصوصی به این کار اشتغال داشته‌اند. بنابراین، در ایران باستان، هر چند وضعیت تاریخ‌نگاری مانند یونان و روم مطلوب نبوده و مورخان بزرگی پا به عرصه نگذاشته‌اند، اما به گفته‌ی هرودوت، ایرانیان از شعور و آگاهی تاریخی بالایی برخوردار بودند شاید یکی از دلایل ضعف تاریخ‌نگاری این باشد که سنت شفاهی، بسیار مقبول‌تر و پسندیده‌تر از سنت کتابت بوده است.

۵۵- در زمان کدام پادشاه قاجار، راولینسون سنگ‌نوشته‌ی داریوش هخامنشی را در بیستون ترجمه کرد؟
 (۱) ناصرالدین شاه (۲) محمدشاه (۳) فتحعلی شاه (۴) مظفرالدین شاه

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با گسترش روابط سیاسی و اقتصادی ایران و اروپا در دوره‌ی قاجاریه، اروپاییان بیش‌تری به عنوان جهانگرد، بازرگان، سفیر، باستان‌شناس و ... به کشور ما آمدند و روز به روز تعداد بازدیدکنندگان خارجی از آثار و مکان‌های تاریخی به خصوص تخت جمشید و پاسارگاد و شوش افزوده شد و بدین‌گونه زمینه برای انجام کاوش‌های باستان‌شناسی در ایران فراهم شد. در زمان محمدشاه قاجار یک افسر انگلیسی به نام سِر هنری راولینسون موفق به خواندن خطوط میخی شد و سنگ‌نوشته‌ی داریوش هخامنشی را در بیستون ترجمه کرد.

۵۶- کدام مورد، به دینوری از مورخان مسلمان ایران در قرون نخستین هجری نسبت داده شده است؟

- (۱) اقدام به نگارش تاریخ باستان ایران کرد.
- (۲) شرح و تفسیر افسانه‌ها و قصه‌های کهن خدای نامه‌ها
- (۳) ترجمه‌ی خدای نامه‌ها به عربی
- (۴) ترجمه‌ی متن سنگ‌نوشته‌ی شاپور یکم در کعبه زرتشت را برعهده داشت.

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. خدای‌نامه‌ها از مهم‌ترین نوشته‌های تاریخی دوره ساسانی به شمار می‌روند و در واقع تاریخ عمومی سرزمین و مردم ایران از آغاز آفرینش تا اواخر حکومت ساسانی بودند. محتوای خدای‌نامه‌ها، آمیخته با افسانه و قصه‌های کهن بوده و مطالب راجع به دوره‌ی ساسانی در آن‌ها با واقعیت تاریخی انطباق دارد. در قرون نخستین هجری مورخان مسلمان ایران مانند طبری، دینوری و ... با استفاده از ترجمه‌ای که از خدای‌نامه‌ها به عربی شده بود، اقدام به نگارش تاریخ ایران باستان کردند. متن اصلی خدای‌نامه‌ها و ترجمه‌ی عربی آن‌ها از بین رفته و چیزی از آن‌ها باقی نمانده است.

۵۷- در دوره کدام سلسله در ایران، تمایل و علاقه اروپائیان برای شناخت تاریخ و فرهنگ کشورمان بیشتر شد؟
(۱) قاجاریه (۲) صفویه (۳) افشاریه (۴) پهلوی

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در دوره صفویه، تمایل و علاقه اروپائیان برای مسافرت به کشور ما و شناخت تاریخ و فرهنگ آن دو چندان شد. به ویژه این که تعدادی از آنها به تهیه گزارش و تصویر از آثار تاریخی دوره هخامنشی به خصوص در فارس نمودند.

۵۸- در دوره کدام پادشاه قاجار، سر هنری راولینسون از افسران کشور انگلیس موفق به خواندن خط میخی گردید؟
(۱) محمد شاه (۲) فتحعلی شاه (۳) مظفرالدین شاه (۴) ناصرالدین شاه

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با گسترش روابط اقتصادی و سیاسی ایران و اروپا در دوره قاجاریه، اروپائیان بیشتری به عنوان جهانگرد، بازرگان، سفیر، باستان‌شناس و ... به کشور ما آمدند و روز به روز به تعداد بازدیدکنندگان خارجی از آثار و مکان‌های تاریخی به خصوص تخت جمشید، پاسارگاد و شوش افزوده شد. کم کم زمینه برای انجام کاوش‌های باستان‌شناسی در ایران فراهم آمد. در زمان محمدشاه قاجار یک افسر انگلیسی به نام سر هنری راولینسون موفق به خواندن خط میخی شد و سنگ‌نوشته داریوش هخامنشی را در بیستون ترجمه کرد. با خوانده شدن خط میخی، علاقه اروپائیان به فعالیت‌های باستان‌شناسی در ایران بیشتر شد.

۵۹- در زمان کدام پادشاه قاجار، راولینسون، سنگ نوشته داریوش هخامنشی را در بیستون ترجمه کرد؟
(۱) ناصرالدین شاه (۲) محمدشاه (۳) فتحعلی شاه (۴) مظفرالدین شاه

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با گسترش روابط سیاسی و اقتصادی ایران و اروپا در دوره قاجاریه، اروپائیان بیشتری به عنوان جهانگرد، بازرگان، سفیر، باستان‌شناس و ... به کشور ما آمدند و روز به روز به تعداد بازدیدکنندگان خارجی از آثار و مکان‌های تاریخی به خصوص تخت جمشید و پاسارگاد و شوش افزوده شد و بدین گونه زمینه برای انجام کاوش‌های باستان‌شناسی در ایران فراهم شد. در زمان محمدشاه قاجار یک افسر انگلیسی به نام سر هنری راولینسون موفق به خواندن خطوط میخی شد و سنگ نوشته داریوش هخامنشی را در بیستون ترجمه کرد.

- ۶۰- کدام گزینه از ویژگی‌های دانش تاریخی مورخان ایرانی نسبت به ایران باستان، پیش از دو قرن اخیر است؟
- (۱) این مورخان، تاریخ عصر باستان را به شش دوره تقسیم می‌کردند.
 - (۲) نوشته‌های مورخان ترکیبی از افسانه و واقعیت بود.
 - (۳) در خصوص ساسانیان اطلاعات و آگاهی‌های تاریخی بسیار کمی وجود داشت.
 - (۴) سلسله‌های پیشدادیان و کیانیان را دوران افسانه‌ای تاریخ ایران می‌دانستند.

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تا حدود دو قرن پیش، مورخان ایرانی بر پایه ترجمه خدای‌نامه‌های متعلق به دوران ساسانی و نیز داستان‌ها شاهنامه فردوسی، تاریخ ایران در عهد باستان را می‌نوشتند. در واقع نوشته‌های آنان ترکیبی از افسانه و واقعیت بود. این مورخان، تاریخ عصر باستان را به چهارم دوره پیشدادیان، کیانیان، اشکانیان و ساسانیان تقسیم می‌کردند.

عموم مورخان تا دویست سال پیش در میان سلسله‌های حکومتی ایران باستان، تنها از تاریخ ساسانیان اطلاع و شناخت نسبتاً در خور توجهی داشتند. نکته بسیار مهم درباره گزینه ۴: سلسله‌های پیشدادیان و کیانیان امروزه به‌عنوان دوران افسانه‌ای (اساطیری) تاریخ ایران شناخته می‌شوند. در گذشته مورخان این سلسله‌ها را نه افسانه بلکه جزئی از تاریخ ایران می‌دانستند.